

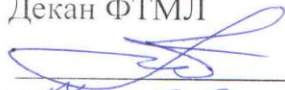
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**Національний авіаційний університет**

Факультет транспорту, менеджменту і логістики

Кафедра організації авіаційних перевезень

УЗГОДЖЕНО

Декан ФТМЛ

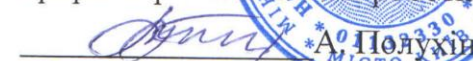

 «14» 06

Т. Мостенська

2021 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

 «24» 06

А. Полухін

2021 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Економіка транспорту»

Освітньо-професійна програма: «Організація перевезень і управління на транспорті (повітряному)»

Галузь знань: 27 «Транспорт»

Спеціальність: 275 «Транспортні технології (на повітряному транспорті)»

Спеціалізація: 275.04 «Транспортні технології (на повітряному транспорті)»

Форма навчання	Сем.	Усього (год. / кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПР.З	Л.З	СРС	ДЗ / РГР / К.р	КР / КП	Форма сем. контролю
Денна	1	120/4,0	17	–	17	86	–	–	диф.залік Іс
Заочна	1	120/4,0	6	–	6	108	К.р.-Іс	–	диф.залік Іс

Індекс: НМ-7-275-1/21-3.3

НМ-7-275-13/21-3.3

СМЯ НАУ РП 19.01–01–2021

Система менеджменту якості.
Робоча програма
навчальної дисципліни
«Економіка транспорту»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
РП 19.01-01-2021

Стор. 2 із 9

Робочу програму навчальної дисципліни «Економіка транспорту» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Організація перевезень і управління на транспорті (повітряному)», навчальних та робочих навчальних планів №НМ-7-275-1/21, №РМ-7-275-1/21 та №НМ-7-275-13/21, №РМ-7-275-13/21 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю 275 «Транспортні технології (на повітряному транспорті)», спеціалізацією 275.04 «Транспортні технології (на повітряному транспорті)» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробила
доцент кафедри
організації авіаційних перевезень

І.В. Борець

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Організація перевезень і управління на транспорті (повітряному)», спеціальності 275 «Транспортні технології (на повітряному транспорті)», спеціалізації 275.04 «Транспортні технології (на повітряному транспорті)» – кафедри організації авіаційних перевезень, протокол № 9 від 17.05.2021р.

Гарант освітньо-професійної програми Висоцька І.І.

Завідувач кафедри Шевчук Д.О.

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету транспорту, менеджменту і логістики, протокол № 8 від « 09 » 06 2021р.

Голова НМРР Шевченко І.В.

Рівень документа – 3б
Плановий термін між ревізіями – 1 рік
Контрольний примірник

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни	4
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна	4
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна	4
1.4. Міждисциплінарні зв'язки	5
2. Програма навчальної дисципліни	5
2.1. Зміст навчальної дисципліни	5
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля	5
2.3. Тематичний план	6
2.4. Завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН).....	6
2.5. Перелік питань для підготовки до підсумкової контрольної роботи	6
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	7
3.1. Методи навчання	7
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	7
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет	7
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	7

	<p>Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економіка транспорту»</p>	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.01–01–2021
		Стор. 4 із 9	

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Економіка транспорту» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання», затверджених наказом ректора від 29.04.2021 № 249/од, та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.

Дана дисципліна є складовою теоретичною основою знань та вмінь для вивчення технологічних дисциплін підготовки фахівців в області організації перевезень.

Метою викладання навчальної дисципліни полягає у забезпеченні формування системи наукових знань та практичних навичок у фахівців з організації авіаційних перевезень у сфері виробництва та реалізації продукції авіаційних підприємств.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- засвоєння основ економічної науки стосовно методів підготовки, експертизи й оцінювання діяльності авіаційних підприємств;
- оволодіння головними концептуальними поняттями, методами та підходами, які використовують у вітчизняній та міжнародній практиці під час здійснення економічної оцінки;
- удосконалення процесів прийняття організаційно-управлінських рішень для раціонального використання та ефективного управління виробничими, трудовими, фінансовими та інвестиційними ресурсами.

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.

- Відшукувати необхідну інформацію у науково-технічній літературі, базах даних, інших джерелах, аналізувати і об'єктивно оцінювати інформацію у сфері транспортних систем і технологій та з дотичних міжгалузевих проблем;
- Вільно обговорювати державною та іноземною мовами питання професійної діяльності, проектів та досліджень у сфері транспортних систем і технологій усно і письмово;
- Приймати ефективні рішення у сфері транспортних систем і технологій з урахуванням технічних, соціальних, економічних та правових аспектів, генерувати і порівнювати альтернативи, оцінювати потрібні ресурси і обмеження, аналізувати ризики;
- Забезпечувати безпеку людей і навколишнього середовища під час професійної діяльності та реалізації проектів у сфері транспортних систем і технологій;
- Організувати роботу персоналу, забезпечувати його професійний розвиток та об'єктивне оцінювання;
- Презентувати результати науково-дослідницької діяльності, готувати наукові публікації, брати участь у науковій дискусії на наукових конференціях, симпозиумах та здійснювати педагогічну діяльність у закладах освіти.

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

- Здатність працювати в міжнародному контексті;
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- Здатність розробляти проекти та управляти ними;
- Здатність проводити дослідження на відповідному рівні;
- Здатність проводити дослідження в межах вузької спеціалізації, виявляти проблеми, ставити задачі та вирішувати їх, використовуючи відповідні методи наукових досліджень;
- Здатність до дослідження і управління функціонуванням транспортних систем та технологій;
- Здатність формулювати, аналізувати технологічні, технічні, економічні та фінансові проблеми на авіаційному транспорті, які можуть бути пов'язані як з комерційною практикою, так і з транспортними операціями.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економіка транспорту»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.01–01–2021
		Стор. 5 із 9	

1.4. Міждисциплінарні зв'язки.

Дана дисципліна базується на знаннях таких дисциплін, як «Методологія прикладних досліджень у сфері транспортних технологій (за видами)», «Управління проектами в транспортній галузі», «Управління в інтегрованих транспортних системах», «Управління ланцюгами постачань та логістичними центрами» та є базою для вивчення подальших дисциплін, а саме: «Математичні методи моделювання та оптимізації транспортних систем і процесів», «Транспортно-експедиторська діяльність», «Інженерне забезпечення авіаційних перевезень».

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з одного навчального модулю, а саме:

– навчального модуля № 1 «**Основні результативні показники господарської діяльності підприємств авіаційного транспорту**», який є логічною завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля

Модуль № 1 «Основні результативні показники господарської діяльності підприємств авіаційного транспорту»

Інтегровані вимоги модуля №1:

Знати основи економічної науки стосовно методів підготовки, експертизи й оцінювання діяльності авіаційних підприємств; головні концептуальні поняття, методи та підходи, які використовують у вітчизняній та міжнародній практиці під час здійснення економічної оцінки;

Вміти удосконалювати процеси прийняття організаційно-управлінських рішень для раціонального використання та ефективного управління виробничими, трудовими, фінансовими та інвестиційними ресурсами.

Тема 1. Основні фонди авіаційних підприємств. Склад і структура основних фондів авіаційних підприємств, види зносу та амортизація основних фондів. Узагальнені показники використання основних фондів: фондівіддача, фондомісткість, фондоозброєність і рентабельність. Фактори і шляхи поліпшення використання основних фондів.

Тема 2. Оборотні засоби авіаційних підприємств. Економічна сутність і структура оборотних засобів авіаційних підприємств. Оборотність оборотних засобів, її вимірники, метод розрахунку. Способи прискорення оборотності оборотних засобів. Економічна ефективність оборотних засобів. Ресурсозбереження як шлях інтенсифікації виробництва.

Тема 3. Заробітна плата працівників авіаційного транспорту. Заробітна плата як найважливіший фактор стимулювання високопродуктивної та якісної праці. Фактори впливу на рівень і динаміку заробітної плати. Форми і системи оплати праці.

Тема 4. Лізинг повітряних суден. Характеристика провідних лізингових компаній. Типові умови угоди про лізинг. Економічне обґрунтування лізингу ПС. Розрахунок лізингових платежів. Розрахунок грошових потоків за угодами лізингу ПС.

Тема 5. Еластичність попиту на авіаційному транспорті. Еластичність попиту в плануванні транспортних послуг та аналізу транспортного ринку. Еластичність попиту та три основні типи еластичності в транспортному секторі: власно цінова еластичність, перехресна еластичність попиту за ціною, еластичність попиту за доходами.

Тема 6. Особливості ціноутворення на авіаційному транспорті. Сутність і визначення цін. Види і структура цін. Формування авіатранспортних тарифів.

Тема 7. Собівартість авіаційних перевезень. Економічна сутність та значення собівартості продукції як одного з основних показників ефективності діяльності підприємств авіаційного транспорту. Структура і склад експлуатаційних витрат, угруповання витрат за економічними елементами та статтями калькуляції. Методи визначення собівартості продукції. Фактори та шляхи зниження собівартості авіаперевезень.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економіка транспорту»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.01–01–2021
		Стор. 6 із 9	

Тема 8. Доходи та прибуток підприємств авіаційного транспорту. Доходи авіапідприємств з основної та неосновної діяльності. Методика розрахунку, джерела формування та шляхи підвищення доходів авіапідприємств. Показники ефективності діяльності авіапідприємств, прибуток балансовий, розрахунковий (чистий), рентабельність загальна і розрахункова, рентабельність витрат. Фактори, що впливають на їх рівень і шляхи підвищення цих показників

2.3. Тематичний план.

№ пор	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Лаб.заняття	СРС	Усього	Лекції	Лаб.заняття	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Модуль №1 «Основні результативні показники господарської діяльності підприємств авіаційного транспорту»									
1.1	Основні фонди авіаційних підприємств	1 семестр				1 семестр			
		13	2	2	9	12	1	-	11
1.2	Оборотні засоби авіаційних підприємств	14	2	2	10	12	-	1	11
1.3	Заробітна плата працівників авіаційного транспорту	13	2	2	9	12	1	-	11
1.4	Лізинг повітряних суден	14	2	2	10	14	1	1	12
1.5	Еластичність попиту на авіаційному транспорті	13	2	2	9	12	-	1	11
1.6	Особливості ціноутворення на авіаційному транспорті	14	2	2	10	12	1	-	11
1.7	Собівартість авіаційних перевезень	13	2	2	9	14	1	1	12
1.8	Доходи та прибуток підприємств авіаційного транспорту	15	2 1	2	10	13	1	1	11
1.9	Модульна контрольна робота №1	11	-	1	10	-	-	-	-
1.10	Контрольна (домашня) робота (ЗФН)	-	-	-	-	8	-	-	8
1.11	Підсумкова семестрова контрольна робота (ЗФН)	-	-	-	-	11	-	1	10
Усього за модулем №1		120	17	17	86	120	6	6	108
Усього за навчальною дисципліною		120	17	17	86	120	6	6	108

2.4. Завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН).

Контрольна (домашня) робота з дисципліни виконується з метою закріплення та поглиблення теоретичних та практичних знань та вмінь, набутих у процесі засвоєння навчального матеріалу дисципліни в галузі господарської діяльності підприємств авіаційного транспорту, які використовуються в подальшому при вивченні багатьох наступних дисциплін професійної підготовки фахівця з базовою та повною вищою освітою.

Дана контрольна робота є важливим етапом у підготовці майбутнього фахівця з організації перевезень і управління на транспорті.

Виконання, оформлення та захист контрольної роботи здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій.

Навчальні матеріали затверджуються протоколом засідання випускової кафедри, доводяться до відома студента індивідуально і виконуються відповідно до методичних рекомендацій. Номер варіанту теоретичної частини та завдання дорівнює сумі двох останніх цифр індивідуального навчального плану студента

Час, відведений на виконання роботи – 8 годин самостійної роботи.

2.5. Перелік питань для підготовки до підсумкової контрольної роботи.

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до підсумкової контрольної роботи, розробляються провідним викладачем кафедри відповідно до робочої програми, затверджується на засіданні кафедри та доноситься до відома студентів.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економіка транспорту»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.01–01–2021
		Стор. 7 із 9	

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- пояснювально-ілюстративний метод;
- метод проблемного викладу;
- репродуктивний метод;
- дослідницький метод.

Реалізація цих методів здійснюється при проведенні лекцій, демонстрацій, самостійному вирішенні задач, роботі з навчальною літературою, аналізі та вирішенні задач.

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Колосок В. М. Економіка транспортних підприємств: навч. посіб. / В. М. Колосок, Я. О. Ходова; за заг. ред. В. М. Колосок. – Маріуполь : ПДТУ, 2017. – 187 с.

3.2.2. Бутко М. Регіональна економіка в модернізаційному форматі: підручник. – Центр навчальної літератури, 2020. – 432 с.

Допоміжна література

3.2.3. Словник економіста та підприємця / А.М. Туренко, І.А. Дмитрієв, О.С. Іванілов, І.Ю. Шевченко. – Х.: ХНАДУ, 2018. – 340 с.

3.2.4. Дмитрієв І.А. Транспортне підприємництво: навч. посіб. / І.А. Дмитрієв, Я.С. Левченко – Х.: ХНАДУ, 2018. - 308 с.

3.3. Інформаційні ресурси в інтернеті

3.3.1. <http://www.lib.nau.edu.ua/booksfor nau/2011/ProektAnaliz.pdf> .

3.3.2. https://econom.univ.kiev.ua/wp-content/.../28proekt_analiz.doc.

3.3.3. <http://ep3.nuwm.edu.ua/2266/>

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ

Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл.4.1.

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Мак кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1 семестр		
Модуль №1 «Основні результативні показники господарської діяльності підприємств авіаційного транспорту»		
Види навчальної роботи	бали	бали
Виконання лабораторних робіт (10б x 8)	80 (сумарна)	30 (сумарна)
Виконання контрольної роботи (домашньої)	–	40
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше</i>	<i>48 балів</i>	–
Підсумкова семестрова контрольна робота	–	30
Виконання модульної контрольної роботи №1	20	–
Усього за модулем №1	100	100
Усього за дисципліною	100	

Залікова рейтингова оцінка визначається (в балах та за національною шкалою) за результатами виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру.

	<p>Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економіка транспорту»</p>	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.01–01–2021
		Стор. 8 із 9	

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка, перераховується в оцінку за національною шкалою та шкалою ECTS.

4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та індивідуального навчального плану студента (залікової книжки), наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./E** тощо.

4.6. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економіка транспорту»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.01-01-2021
		Стор. 9 із 9	

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище, ім'я, по батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище, ім'я, по батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				